

Mladen Klemenčić

Zagreb

mladen.klemencic@lzmk.hr

LOVORKA ČORALIĆ (ZADAR, 8. VELJAČE 1968 – ZAGREB, 14. OŽUJKA 2026)

Hrvatska povjesničarka Lovorka Čoralić rođena je u Zadru, a obiteljski je vezana ponajprije za Biograd, koji je smatrala svojim zavičajem. Osnovnu školu završila je u Dubravi kraj Vrbovca jer su joj tamo radili roditelji, a srednju školu (Obrazovni centar za jezike) u Zagrebu. Jednopedmetni studij povijesti na Filozofskom fakultetu završila je 1990. Na istome je fakultetu magistrirala 1995. s temom *Ceste i putovi u srednjovjekovnim hrvatskim zemljama*, a 1998. na Filozofskom fakultetu u Zadru obranila je doktorsku disertaciju naslovljenu *Hrvati u Mlecima*. Od 1992. do 1997. radila je kao znanstvena asistentica u Zavodu za hrvatsku povijest Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, a od 1997. bila je zaposlena u Hrvatskome institutu za povijest.

 <https://orcid.org/0000-0003-3572-6672> [Mladen Klemenčić]

Napredujući uredno u znanstvenim zvanjima, 1998. izabrana je za znanstvenu suradnicu, 2003. u višu znanstvenu suradnicu, 2006. u znanstvenu savjetnicu, a od 2011. bila je u trajnome zvanju znanstvene savjetnice. Bila je uzoran istraživač, revna voditeljica i sudionica znanstvenih projekata, izlagačica na znanstvenim skupovima te mentorica mladim povjesničarima. Kao vanjski suradnik povremeno je predavala na dodiplomskom i doktorskom studiju na Katoličkom bogoslovnom fakultetu, Hrvatskim studijima i Filozofskom fakultetu u Zagrebu, držeći kolegije povezane s Venecijom i Italijom, a u nastavi je surađivala i na Univerzi na Primorskom u Kopru te na studiju mediteranistike na Sveučilištu u Dubrovniku. Njezin znanstveni i radni forte, međutim, nije bila nastava, nego istraživanje i pisanje. Posvetila se proučavanju političke, gospodarske, kulturne i crkvene povijesti istočnojadranske obale u razdoblju od kasnoga srednjeg vijeka do kraja ranoga novog vijeka, s osobitim naglaskom na nazočnost i djelovanje iseljenika s istočne obale Jadrana u Mlecima i na širem području Veneta. Pretražujući i obrađujući arhivsku građu, ponajprije u Veneciji, ali i drugdje, dala je golem prinos poznavanju svekolikih veza zemalja, gradova i ljudi uzduž istočnojadranske obale od Trsta na sjeveru do Bara na jugu s Dalmacijom u fokusu. Za sobom je ostavila pisani opus, golem za jednu osobu, dostatan za cijelu ustanovu. Mnogobrojni njezini radovi rasuti su po časopisima i zbornicima, a posebno se ističe čak 18 znanstvenih monografija, među kojima su *U gradu svetoga Marka* (2001), nagrađena nagradom Matice hrvatske za znanost, Šibenčani u Mlecima (2003), *Hrvatski prinosi mletačkoj kulturi* (2003), *Izbjeglištvo kao sudbina – Barani u Mlecima* (2005) i *Iz prošlosti Boke* (2007). Pisala je lako i objavila mnogo.

Kao vrstan poznavatelj tematike kojom se bavila, ali i osoba sklona suradnji, bila je zahvalan sudionik i enciklopedijskih projekata. U Leksikografskome zavodu dugotrajno je surađivala s uredništvom *Hrvatskog biografskog leksikona*, kao autorica članaka te članica tzv. vanjskoga uredništva izdanja, a pisala je i članke za *Hrvatsku enciklopediju*. Velik je prinos dala i u izradi dvosvečanoga *Hrvatskog leksikona*, također pokrenutoga pod okriljem Zavoda, kao i *Opće i nacionalne enciklopedije u 20 knjiga*. Sklonost svekolikoj suradnji, kao i svijest o važnosti tiskanih izdanja, potvrđuje i njezino višestruko članstvo u uredništvima znanstvenih i stručnih glasila. Bila je članica uredništva časopisa *Povijesni prilozi* Hrvatskoga instituta za povijest, *Croatica Christiana periodica* Instituta za crkvenu povijest Bogoslovnoga fakulteta u Zagrebu, *Grada i prilozi za povijest Dalmacije* Državnoga arhiva i Filozofskoga fakulteta u Splitu, *Annales* i *Acta Histriae* u Kopru te *Hercegovina* u Mostaru. Za svoj znanstveni rad višekratno je nagrađivana. Dobitnica je Državne nagrade za znanost za 2007. godinu, te strukovne nagrade »Tadija Smičiklas« za najbolju knjigu objavljenoga arhivskoga gradiva u 2024. godini. Bilo bi nagrada vjerojatno i više da doktorica Čoralić nije bila skromna i samozatajna osoba, posvećena radu, a nesklona samosticanju i reklami.

Lovorku sam upoznao davno, početkom 1990-ih, kada je kolega Trpimir Macan preuzeo uređivanje *Hrvatskoga biografskog leksikona*. Sretali smo se razmjerno često u glasovitoj Macanovoj uredničkoj sobi na drugome katu u domu Leksikografskoga zavoda. Ubrzo potom započeo je i rad na spomenutom *Hrvatskom leksikonu*, u izradi kojega je Lovorka dala izniman prinos, noseći povijesnu struku, pa su naši susreti postali još češći, ne više samo kod Macana nego i u uredu još jednoga glavnog urednika, Antuna Vujića. Te ratne i poratne godine bile su razdoblje osobita radnog poleta i energije, u čemu je Lovorka zdušno sudjelovala, podupirući sve što smo u Zavodu radili. Kao stalna i pouzdana suradnica, postala je svojevrsnim pridruženim članom kolektiva.

Naše poznanstvo i suradnja začeta u Zavodu dobili su novu, višu razinu kada smo na prijedlog vodstva Matice hrvatske preuzeli vođenje i uređivanje časopisa *Hrvatska revija*. Povjeren nam je odgovoran, ali i nadasve častan posao. *Hrvatska revija*, pokrenuta u Matici hrvatskoj 1928, izlazila je do 1945., a nakon Drugoga svjetskog rata izlaženje je obustavljeno. Ponovno je pokrenuta 1951. u Buenos Airesu. Od 1966. izlazila je u Europi, stekavši ugled središnjega glasila hrvatskoga iseljeničtva. Legendarni urednik Vinko Nikolić vratio je časopis 1991. u Zagreb i u Maticu hrvatsku te ga vodio do kraja svog života 1997. Na mjestu glavnoga urednika zamijenio ga je Boris Maruna, od kojega smo Lovorka i ja 2001. preuzeli uređivanje. Punih deset godina zajedničkim smo snagama vodili i uređivali *Hrvatsku reviju*. Sve do potkraj našeg mandata, kada nam se priključio Filip Hameršak, današnji ravnatelj Leksikografskoga zavoda, nas smo dvoje osmišljavali teme, dogovarali svu suradnju sa suradnicima, uređivali tekstove, pribavljali ilustracije. Osmislili smo novu koncepciju, koju s manjim odmakom poštuje i današnje uredništvo, te osigurali redovito kvartalno izlaženje časopisa. Radili smo s velikom voljom i zadovoljstvom, ništa nam nije bilo teško. Svatko je imao svoj krug suradnika, dobro smo se nadopunjavali i usklađivali, oko svega smo se uvijek brzo i bez imalo zadržke dogovorili. Njezine su teme bile, razumljivo, povezane s područjem njezina znanstvenog interesa, ali nije se nimalo skanjivala dogovoriti i priloge drugačije tematike, ako je za to imala dobre autore. Sa svoje strane nastojao sam proširiti tematski opseg i suradnički krug, no uvijek je jedan znao što radi i priprema onaj drugi. U deset zajedničkih godina imao sam povlasticu dobro upoznati Lovorku. Kroz tih deset godina uvjerio sam se koliko je bila cijenjena u krugu svojih kolega povjesničara, ali i izvan toga kruga kod ljudi koji su se bavili Dalmacijom, Istrom, Bokom kotorskom, primorskim gradovima i otocima. Posebno smo uživali raditi veće tematske blokove, po kojima je naša *Revija*, nadam se i vjerujem, bila prepoznatljiva. Spomenut ću samo neke, one u kojima smo baš oboje podjednako sudjelovali: sveci zaštitnici gradova u dvama navratima, Prvi svjetski rat u dvama nastavcima, groblja, studentski život, Dalmatinci u Zagrebu. Nastojali smo *Hrvatsku reviju* profilirati kao znanstveno-popularno glasilo, pa smo i u odabiru tema i suradnika vodili računa o tim dvjema sastavnicama. Nakon deset godina

rada, smatrajući da smo u znatnoj mjeri iscrpili i tematske sadržaje, kao i mogućnosti pronalaženja novih suradnika, zahvalili smo vodstvu Matice na povjerenju te predali časopis bez ikakvih repova novome uredništvu.

U ovoj prigodi, kada se s velikom tugom trebam i želim prisjetiti suradnje s Lovorkom, listam naše brojeve *Revije* i s osobitom sjetom gledam minijaturni temat od samo dva priloga koji smo 2008. objavili u rubrici *Descriptio Croatiae*. Lovorka je pisala o Biogradu, a ja o nedalekom otoku Vrgadi. Naime, radeći na *Reviji*, otkrili smo biografsko-zemljopisnu povezanost, no dok je Lovorkina vezanost uz Biograd bila čvrsta, trajna i neupitna, ja sam s otokom bio znatno manje i na drugi način vezan, ali je i to bilo dovoljno da udružimo snage i oboje napišemo posvetu, svaki svome mjestu. Čitam pomalo zaboravljene retke Lovorkina teksta, memoarskih crtica iz djetinjstva i ratnoga vremena, vješto isprepletenih s ponešto povijesnih zapisa o Biogradu, i zaključujem da nije pisala samo lako nego i lijepo. Zahvaljujući Biogradu i nedalekoj Vrgadi, naše smo razgovore o *Hrvatskoj reviji*, ali i o drugim temama, osim u Zagrebu, više puta vodili i putujući zajedno na relaciji Biograd–Zagreb, kao i u biogradskoj konobi koju smo oboje rado pohodili kada se za to ukazala prigoda. To iskustvo zajedničkoga rada i druženja s Lovorkom za mene će zauvijek ostati nešto najljepše što sam u svom radnom vijeku doživio.

Nakon što smo *Hrvatsku reviju* prepustili drugima, rjeđe smo se sretali. Nije bilo više posla koji bi nas povezivao, svatko se okrenuo drugim poslovima i obavezama. Više u šali, ali ne i bez oslonca u zbilji, znali smo govoriti kako ćemo opet surađivati kada Leksikografski zavod pokrene *Dalmatinsku enciklopediju*. Iz više razloga sada je jasno da se to neće dogoditi, odnosno možda Zavod jednoga dana uistinu i pokrene takvo izdanje, iako se ni to ne čini izvjesnim, ali nedostajat će Lovorka da preuzme uredničku palicu i povede taj »brod« na dugu, ali sigurnu plovidbu duž Jadrana.

Članci su dostupni pod licencijom Creative Commons: Imenovanje 4.0 međunarodna (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Sadržaj se smije umnožavati, distribuirati, priopćavati javnosti, prerađivati i koristiti u bilo koju svrhu, uz obavezno navođenje autorstva i izvora.